

gospodarske, obertniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi pōli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 3 fl. 60 kr., za pol leta 1 fl. 80 kr., za četert leta 90 kr. pošiljane po pošti pa za celo leto 4 fl. 20, za pol leta 2 fl. 10 kr., za četert leta 1 fl. 5 kr. nov. dn.

V Ljubljani v sredo 11. januarja 1860.

Oklic kmetijske šole v Ljubljani.

Odbor krajske kmetijske družbe daje na znanje, da se bo kmetijska šola v Ljubljani 1. sušca t. l. začela.

Šola ta terpi po novi osnovi le dve leti in zapopada sledeče nauke: V prvem letu: natoroznanstvo sploh, kmetijsko kemijo in poznanje različnih zemelj, poznanje naše domače živine in njeno rejo, poznanje vsega rastlinstva, rejo sadja, murb in židnih červičev; — v drugem letu pa: ponavljanje nekterih teh nauk in pa djansko vajo v poljedelstvu in vertnarstvu na nekterih višjih kmetijah poleg Ljubljane, kamor bojo učenci včasih se podajali. Zraven vsega tega imajo učenci, ki so posebno pridni, tudi priložnost se učiti, kako se najnavadnije živinske bolezni umno ozdravljajo, kar je vsakemu gospodarju velika pripomoč.

Ves nauk se učencom daje zastonj in ni treba nobenega šolskega dnarja odrajtovati. Vse se uči v domačem jeziku, da vsak vse lahko razume; zakaj ta šola ni zato, da bi se človek martral z učenjem ptujega jezika, ampak je le za to, da se veliko dobrega in potrebnega za življenje nauči. Kakor se Nemec uči mnogoverstne vednosti v nemškem, Lah v laškem, Francoz v francozkem in vsak narod v svojem jeziku, tako se moramo tudi mi učiti, ako hočemo kaj znati, v svojem domačem jeziku, ktereja je Bog ustvaril kakor vsakega družega in ni nič manj vreden kakor vsak drug, in v katerem imamo večidel že vse bukve spisane, ki so za to šolo potrebne, in so tako dobre kakor vsake druge in morebiti še boljše.

Da pa more fant v to šolo vzeti biti, je treba: 1) da je saj 16 let star, 2) da zna slovensko (kranjsko) brati in pisati, 3) da je močen in zdrav, in 4) lepega obnašanja.

Vse to mora spričati s pričali, ki mu jih najlože njegov gospod fajmošter dajo.

Kdor je posebno reven in more to z veljavnimi spričali spričati, prejme v podporo vsaki mesec 10 gold., in, ako bo mogoče, tudi stanovanje brez plačila. Te darila je pa sl. ministerstvo proti temu dovolilo, da se oglasi še tudi več drugih učencov, ki pridejo v šolo na svoje lastne stroške. Zakaj če pridejo le taki, da bi milodar (štiftengo) dobili, je to znamenje, da naši ljudje po kmetih še ne spoznajo potrebe in dobička kmetijskih šol in da so še v vicah neumnosti, iz katerih jih še ni rešil nebeški dar: „um“ imenovan. Dokler naši ljudje ne bojo spoznali, kar spoznajo drugi omikani narodi, da se je treba kmetijstva in gospodarstva ravno tako in še bolj učiti kakor čevljarstva, mizarstva, klobučarstva, štacunarstva in vsakega družega rokodelstva, in dokler bojo mislili, da od neumnega hlapca se pride naravnost na stopnjo umnega gospodarja, ne bo kaj dobra za naše kmetije.

Sedanji čas nam vpije od vseh strani „Naprej, naprej!“ — in napredek je tudi poglavitna pripomoč, da ne zaostanejo naše kmetije, ampak da zboljšujejo vse, kakor druge dežele, ki so nas že prehitele v tolikih rečeh, da ne moremo za njimi. Le prebrisana in pod-

učena glava najde še pot, da zverta to in uno, kar človeku več dobička daje.

Ko ste desetina in tlaka padle, je treba tudi nekdanjim grajšinam, da same obdelujejo svojo zemljo, — za to pa potrebujejo bistrih vavptov, majarjev in družih pametnih ljudi, ki so se kaj učili. Lahko je tedaj izurjenim in poštenim kmetovavcom zdaj službo dobiti.

Lejte dobiček na vse strani, ki nam ga kmetijske šole odperajo!

Zato se oberne odbor kmetijske družbe do Vas očetov in mater po vsem Slovenskem, da bi spoznali korist kmetijskih šol in bi svoje, za to pripravne fante poslali v šolo, — do Vas vseh, ki ste udi kmetijske družbe in tedaj njeni pripomočniki v vseh zadevah, in zlasti do Vas, ki ste predstojniki kmetijskih podružnic po deželi in vse-skozi družbi desna roka, — posebno tudi do Vas, duhovni gospodje, ki imate veliko zaupanja pri svojih faranih in se v vseh domačih rečeh radi skazujete prave domorodce, in do Vas domoljubov vseh, ki Vam je sreča naše domovine pri sercu: prigovarjajte in nagovarjajte z gorko besedo stariše in oskerbnike (irofe), naj naklonijo svojim otrokom in izročencem dobroto pravega kmetijskega podučnja in jih pošljejo v šolo, kjer se bojo v dveh letih neizrečeno veliko naučili, kar jim bo vse njih žive dni v pomoč in podporo umnega kmetovanja in po tem srečnejšega življenja. Z malimi stroški, ki jih bo fant potreboval, da se skozi 2 leti preživi v Ljubljani (kamor mu že od doma lahko pošiljate marsiktero reč za živež), mu bote naložili velik kapital za doto v vednostih, ki so dan današnji dostikrat več vredne kot debela mošnja dnarjev. Posebno pa taki kmečki fantje, ki so v Ljubljani ali blizu Ljubljane, s celo majhnimi stroški lahko v to šolo hodijo, ker zvečer domú grejo in zjutraj spet pridejo. Posebno pridnim učencom bo kmetijska družba še konec leta delila po 10 tolarjev premije, ki jih ji je v ta namen kranjska hranilnica (šparkasa) miloserčno izročila.

Zanašaje se tako na krepko podporo od vseh strani je kmetijska družba veselega upa, da ta njeni oklic ne bo klic vpijočega v pušavi! Če pa bi vendar utegnil biti, si bo družba, ki je že toliko dnarja darovala za občnkoristne naprave v deželi, in ki po domoljubnih možeh, ki se brez vsega plačila z naukom njenih šol ubijajo, kmetiški mladini ponuja zaklade potrebnih vednost, z dobro vestjo mogla reči, da ona ni kriva, ako naši ljudje se nečejo udeležiti velikih dobrot, ki izvirajo iz pravega podučnja v kmetijstvu.

Kdor hoče v omenjeno kmetijsko šolo vzeti biti, naj se do 20. svečana oglasi v pisarnici kmetijske družbe v Ljubljani v Salendrovih ulicah Nr. 195, ki so blizu Brega. Revni naj pa svojo prošnjo za štiftengo položijo z gori omenjenimi spričali ravno tū, toda zadnji čas do 10. svečana tega leta.

Glavni odbor kmetijske družbe v Ljubljani na sv. 3 kraljev dan 1860.